

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken 9 K, 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főtér, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

A háboru.

Verik a törököt.

Mit keres Olaszország Tripoliszban? Hatalmat, bányákat, piacot, gyarmatot, hódítást, dicsőséget — csak éppen jogot és igazságot nem. Mert ha a jog és igazság dönti el a tripoliszi vitát, akkor Olaszországnak nem hatalom, bánya, hódítás és dicsőség, hanem vereség jut Tripoliszban.

Nem ismeretlen fogalom az olaszok előtt a vereség. Próbáltak ők már dicsőséget keresni Lisszánál, Kusztozzánál: nem igen dicsekszenek vele, hogyan sikerült. Aztán próbáltak diadalt keresni Abessziniában. Minden jog ellenére törtek rá a császárságra, könnyű diadal, olesó dicsőség reményében. —

Aduánál aztán a futó olasz katonák hátára verték a lenézettek a tanulságot, hogy az abessziniak az olasz elnyomásból nem kérnek. Azóta nagyon békés volt az olasz királyság kifelé. Csak az olasz Tirolra és Triesztre kacsintott néha, oda sem hivatalosan. Hivatalosan jónak látta meghuzódni és élvezni a hármass szövetség nyújtotta biztonságot. Most egyszerre váratlanul lepi meg a világot a tripoliszi betöréssel.

Mert az bizonyos, hogy a mit Olaszország Tripoliszban elkövet, az közönséges betörés, nyílt erőszak, hivatalosan bejelentett eltulajdonítási cél-

zattal. Tripoliszt a mult, a lakosság érzése, a nemzetközi szerződések török területnek bizonyítják. Az olaszok, mikor lábukat erre a földre teszik, nem hivatkozhatnak másra, min hogy ők az erősebbek.

Ez pedig csunya arculütése a hires európai civilizációnak.

Tartunk interparlamentáris értekezleteket, nemzetközi békekongresszusokat, szervezünk nemzetközi békebíró-ságot Hágában s fennen hirdetjük, mennyivel különbek vagyunk a nyamnyam négereknél. Olaszország pedig, mely az ősi római kultúra egyenes és törvényes leszármazottjának tekinti magát, semmivel sem bizonyul különbnek a nyamnyamoknál. Épp úgy rajta üt Tripoliszon, mint a nyamnyamok a hottentottákon; a különbség csak az, hogy kronométerrel a kezében táviratozza meg az olasz királyi kormány a török császári kormánynak, hány óra, hány perckor tekintí a hadi állapotot megkezdettnek.

Ezekben elintéztük az olasz támadás teljes jogtalanságát, meg kell állapítanunk azt is, hogy ezt a jogtalan háborút Törökországra nagyrészt az új török kormány zuditotta.

Az új törökök — ostoba módszer alapján — csak arra törekedtek, hogy minden hatalom az ő kezükben legyen; aztán nyugodtan éltek a hatalomból s eszközbe sem jutott, hogy a hatalommal hazájuk javára éljenek. Tudták, hogy

az olasz Tripoliszra éhes. Tudták, hogy az olasz a világ leggyengébb katonája. Tudták, hogy Tripoliszt nem nemzetközi szerződés, hanem csak erős katonaság tudja megtartani Törökország számára. Ennek dacára a Magyarországnál háromszor nagyobb területen nem tartottak több, mint 8000, mondó nyolcezer katonát. Éppen elég arra, hogy még a katonailag gyenge olasznak az étvágyát is felcsiklandozza, de szánalmasan kevés a tartomány megvédésének még csak megkísérlésére is. Ekkora erővel szemben még az olasz hadsereg is képes győzni.

Mikor aztán itt a baj és ki kellene állani bátran a sikra, a kormányra jutott új török hősök egyszerűen lemondanak. Vitézek voltak, mikor az öreg Abdul Hamid elkergetéséről s más gondolkozásu török hazafiaknak az utcán, csufos, gyalázatos felakasztásáról volt szó. Akkor nem volt náluk nagyobb legény. De a komoly bajt megelőzni nem tudták vagy nem akarták s mikor bekövetkezett, megszöknek előle.

Régóta tartja magát az a mondás, hogy Törökország felbomlása megkezdődött. Ha ez a szerencsétlen ország még egy pár évig ilyen vitézség és bölcsesség vezetése alatt marad, bizony sikerülni fog ezeknek a felbomlást be is fejezni tökéletesen.

Nyakkendő ujdonságok Feketénél

Hangulat.

Itt van tehát, megérkezett az igazi őszi, lomha, ködös levegőjével. Szürke hangulatot hintve szerteszéjjel, ráborul lelkünkre és finom szálaival behálózza szívünket is.

Történetek jutnak ilyenkor az eszünkbe, régi-régi mesék, melyek valamikor elmúlt idők elfeledett napjain játszódtak le szemeink előtt. Történetek, melyek átpihentek néhány évet s most egyszerre csak váratlanul a pillanatnyi hangulat horgára ráakadnak és fölszínre kerülnek. Egy-egy álmokép foszlánya, néhány vonásban előbukkanó esemény hozzá tapad az emlékezetünkhöz és töprengünk, okoskodunk az elmúlt dolgokon, akarattunkon kívül. Ugy érezzük ilyenkor, hogy fáj nekünk, fáj a más bánata, a mások szomorú története.

Mert ugy van az, merő valóság, hogy az őszi köd borús hangulatot hoz magával.

Lássátok, mennyi ideje, hogy elfelejtetem a kis Betti mosolygásra készítő naiv történetét. És ime most, évek múltán, ahogy a szürke köd fátyola beszűrődik a rozsdás levelek közé, ott kukucskál a Betti sápadt, sovány arcát, egészen tisztán látam ábrándos, beteges fényű szemeit.

Mosolyog felém, most is mosolyog, mint akkor, a történet kezdetén, de hirtelen sirni kezd, keservesen sirni, mint akkor, a történet végén.

Aztán elfut szemeim előtt az egész kép. Hallgassátok meg.

Betti szegény árva leány volt. Honnan kaphatta a nevét, bizonyára maga sem tudta. A házmester, aki elhalt szüleivel rokonságban állott, elhozta a falujából és fölfogadta. A három emeletes házban, ahol én is laktam, vidám, kipirult arccal futkosott a kis sovány leány a lépcsőkön föl s alá; dudolászva söpört, tisztogatott nap-nap után.

Vasárnap délutánonként, mint otthon a falujában, itt is kiállott a kapu alá és bámulta a járókelőket míg csak beesteledett. Akkor ruhát váltott és ment egyik szobáról a másikkra.

Reám is ő takarított, meg a szomszéd szobában lakó fiatal urra, aki barna, csinos, vigkedvű legény volt. Mindkettőnköt szeretett, hisz oly gyakran emlegette. De a szomszéd szoba lakóját sokkal élembe helyezte. Hány-szor mondogatta, amint esténként szobámban takarított:

— Uram kérem, miért jár Béla ur mindig oly késő éjszaka haza?

— Hát honnan tudjam én azt, te kis kíváncsi?

— Én azt hiszem, hogy rossz helyen jár — folytatta nagy komolyan. Sokszor, amint reggel a szobájába megyek, még mélyen alszik. Rátekintek és látom az arcán, hogy hogy mennyire sápadt az éjjelezésektől. Olyankor ugy szeretném fellármázní, hogy megmondanám neki azt, amit érzek.

— No és mit mondanál?

— Azt, hogy csunya, rossz életet folytat, hogy tönkre teszi az egészségét és szomorúságot, hánatot okoz majd szüleinek.

— De hát mit törődöl te a más dolgával, Betti?

A leány rám vetette a szemeit s aztán egyszerre lesütötte. Láttam, hogy zavarában félig pirult és szeretne sirni, zokogni, mert ez nagyon jól esnék neki, ettől nagyon megkönnyebbülne.

A kérdésemre nem válaszolt, csak egykettőt sóhajtott és folytatta dolgát. Aztán szomorú, fátyolozott hangon kívánt jó éjszaka. Atment a szomszéd szobába. Sokáig halatszott még a tipegése, amint tett-vett odabent egyet s mást. És csöndes lett újra.

Én bizony édes-keveset törődtem a Betti aggodalmaival. Naiv bolondos kis leány,

Országgyűlés. A képviselőház ülése.

1911. október 2.

Kabos Ferenc alelnök fél tizenegy óra előtt nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után az elnök bemutatja a beérkezett kérvényeket. És pedig: Hevesmegye feliratát az obstrukció ellen, Mosonmegyét a sajtószabadság megvédése tárgyában, Kőbánya keresztényszocialista polgárait az általános választói jog mellett. A kérvényi bizottsághoz kívánja őket utalni.

Ráth Endre ellenindítványt tesz és a közigazgatási bizottság elé kívánja a kérvényeket utalni.

Az elnöki előterjesztés és Ráth Endre javaslata felett névszerinti szavazást kér 20 képviselő. Ugyanannyi kéri annak holnapra való halasztását.

Az elnöki előterjesztések után napirend szerint névszerinti szavazás következik Baja város kérvénye felett.

Névszerint szavaztak fél egy óráig, a mikor áttértek a

véderőjavaslat

tárgyalására.

Ivánka Imre (Kossuthpárti) a javaslatot közjogi szempontból bírálja. Csatlakozik Apponyi Albert gróf beszédében foglaltakhoz. Kívánja az önálló magyar hadsereg felállítását. Követeli, hogy a közös tisztek is bírják a magyar nyelvet, továbbá kívánja a vadászászlóalj és a tüzérség fejlesztését. Ilyen irányu határozati javaslatot terjeszt be. A javaslatot nem fogadja el.

Képkiallítás!

Kirchner Béla saját lakásán **Teleky utca 10 sz.** (Szent Anna-utca villamos megálló) képkiallítást rendezett.

Belépti díj nincs. A képedvelők igen jutányos áron juthatnak eredeti és jól sikerült olajfestményekhez, melyek 2 hétig az egész uap folyamán megtekinthetők. Fentnevezett a B.-pesti tárlatokon is állított ki képeket. 159

Gyönyörű ékszeresek,

pontos órák, ezüstneműek és dísz-
tárgyak legszolidabb kiszolgálásban

Sándor Árminnál

Debreczen, Piac-u. 41.
Dréher sörösarnok mellett. 1649

talán szerelmes a szomszéd szoba lakójába, akit én csak futólagosan ismertem.

De Betti ahányszor szobámban talált, újra, meg újra előhozakodott, hogy Béla urfi újra künn éjszakázott s kora reggel támolyogva jött haza. Már nem is palástolta előttem a bánatát, sirt valahányszor róla beszélt.

Szegény kis leány lassanként egészen belesápadt bánatos aggódásaiba. Olykor-olykor próbáltam vigasztalni, de meg se hallotta a szavaimat, mert folyton csak rajta, Béla urfin járt az esze.

Egy este szomoruan, megtörve jött be hozzám. A szemei vörösrre voltak sirva s az arca fakó, szintelen volt. Halgatva, nagy csöndesen végezte a dolgát és szokott panaszaival most nem hozakodott elő.

— Mi bánt téged szegény Betti? — kérdeztem tőle nyájas hangon.

Jó ideig nem válaszolt. Egyszerre csak kitört belőle a zokogás. Az ágy mellett állott és hirtelen, erőltlenül lerogyott a szőnyegre.

Megijedve futottam hozzá, de nem volt időm közelébe sem érni, már megszólalt:

— Óh! ne féltsen engem ura, ne féltsen Ugysem segíthet már én rajtam. Valami szuró, égető fájdalom érzek a szívem körül és fázom,

A vízvezeték kérdéséről.

(Folytatás és vége.)

Mondják, a magyar saját kárán tanul. Hát hagynánk fel már egyszer evvel az oktalan iránnyal és okulnánk a mások kárán is!

A higiénia berendezkedések terén a mivel nyugat bennünket legalább egy félszázaddal megelőzött. Amit mi ma létesíteni akarunk, az ott már évtizedek óta füzemben kiállotta a próbát.

Szép és dicséretes a sovinizmus, — bennem is nagy adag van — de annál kárhozottabb a tudományok terén, mert a tudásnak nincs hazája, az az összemberiség tulajdona.

Meggyőződésem szerint, ha a multban, ama drága művek kezdeményezése és kivitele előtt érintkeztek volna a nyugattal, akkor jobbat és olcsóbban alkothattak volna.

Most is elől árunk egy oly modern, a mai kor higiéniai követelményeinek legjobban megfelelő vízmű és csatornahálózat létesítésében, melyért elismerést érdemelünk. Nem akarhatunk ismét a saját kárunkon okulni, egyes cégek kísérleti anyagát szegődve, hanem beismerve és megismerve a nyugatnak e téren való haladását, igyekezzünk annak már kipróbált rendszereit itt meghonosítani.

Tanulni nem szégyen, sőt a jót átültetni egyenesen kötelesség.

Mind zeket azért kellett előrebocsátanom, hogy érthetővé tegyem, miért foglalok én a vízmű elkészítésénél egy cég mellett állást. Drezdai utamon legjobban az aktuális csatornázási és vízvezeték kérdés érdekelt és ott nyomban tárgyalásokban kezdtem azzal a céggel, amely ott is egyike a legjobb speciális cégeknek. Tudvalevőleg ez iparág odakünn már dusan virágzik. Alig van ma már a Német birodalomnak olyan 25—30 ezer lakosu városa, amelynek ne lenne kifogástalan vízműve és csatornázása.

Minden vágyam az volt, hogy egy ily nagy céget pályázatra bírjak a kiírandó vízvezetékünk elkészítésére. Ugy gondoltam ugyanis, hogy ha el nem nyerné, legalább mi itt biztos, megbízható támpontokat nyerünk egy ilyen cég feltétlenül reális, kétségtelenül szolid ajánlatából a munka befejezési ára és egyéb körülményeire nézve. Tervembe a polgármester urat is beavattam és mondhatom, eljárásomat már is teljes siker koronázta, mert oly reális és eredményes lett a verseny tárgyalás, mint soha egy alkalommal sem. Sok mindent hallottam és tanultam egy e téren hírneves műszaki embertől, Merten főmérnök urtól, amit eddig nem tudtam.

Ezzel aztán az én szerepem véget is érte, ha nem félnek a cég jogos szemrehányásától, amely intenciók szerint adta be ajánlatát. A legjobban és legrövidebb idő alatt ajánlotta előállítani a vízvezetékét. Nem féltem magat az ügyet, amely most már a főmérnök ur javaslata alapján hozott tanácsi határozattal kátyuba jutott.

A tanács tudvalevőleg 5 csoportban ugyanannyi vállalkozóval határozta elkészíttetni a vízművet, hogy ezzel némi megtakarítást érjen el. Amde a megbízandó cégek közül 2 már is kijelentette, hogy az ajánlataikból kiragadott egyik-másik olcsóbb csoportmunkát nem vállalja. A legfőbb csoport vállalkozója — Knuth — pedig egyenesen

bevallja, hogy mintegy 100 ezer koronát tévedett ajánlatában.

A peres eljárás — bánatpénz visszatartása — mit sem segít, mert azzal csak nem lesz vízvezetékünk. A mindennapi késedelem pedig sok ezernyi korona kárt jelent városunkra és mérhetetlen közegészségügyi hátránnyal jár a lakosságra.

A többi vállalkozók részéről sem tapasztalható valamelyes nagy igyekezet a munka elnyeréséért. Ime a helyben dolgozó Fried és Adorján cég is alig reflektál többé a munkára. Ugy kell lenni, hogy a külföldi konkurrencia nagyon letörte az árat, azért nem kívánatos már a vállalat.

Az így adott helyzetben nem marad más hátra, mint tárgyalni a német céggel, mely „Oláh és a Berlii társaság” Budapesten bejegyzett társas cég adta be az ajánlatát és így ma már, mint hazai társas cég szerepel. A társas cég magyar tagja Oláh mérnök ur oly kiváló e nemből, hogy a drezdai nemzetközi versenyen nagy ezüstéremmel lett kitüntetve.

Ez a cég helyt áll ajánlatáért, igazolni és bizonyítani is képes, hogy ama, nekünk oly megbecsülhetetlen ajánlata, mely szerint 200 munkanap alatt készíti el a vízművet, oly jó és szolid kivitelű, hogy 3 évi garanciát vállal érte, nem humbog.

E cégnek komoly, előkelt szándéka itt városunkban, akár egyedül, akár helyi érdekeltséggel egy gyártelepet létesíteni. Házuk szabadalmi rendszerei technikájával kívánja megteremteni az iparágat, a higiéniait, hogy aztán, mint hazai debreceni cég pályázhasson más hasonló munkákra.

Jól értem, sőt némileg menteni is tudom a főmérnök ur és a tekintetes tanács abbéli elhatározását, hogy minden egyébtől eltekintve a lehető legolcsóbb expedienst ajánlották és választották a vízvezeték elkészítésére, de nem a leghelyesebben. Ók talán így óhajtották a legkellemetlenebb kritikát, a gyanúsítást elkerülni, ami éppenséggel nem méltó sem öhozzájuk, sem városunkhoz. Ók tudva, nem akarhatják a várost bajba vinni, a város közönsége pedig nem annyira bárgyu és kiskoru már, mintsem ne tudná, hogy nem mindenben és mindenkor kell fukarkodnunk. Az ilyen nemzedékekre szóló, éleibe vágó, hatalmas higiéniai alkotásnál pedig nem is szabad fukarkodnunk.

A vízműnél, amelynek a legfinomabb óramű pontosságával kell funkcionálnia évtizedekig, igazán lényegtelen pont néhány ezer koronával több kiadás. Minden ízében, minden csap és idomdarabban, a csövek tömörítésében stb. stb. a legjobb, legfinomabb anyagot és nem az olcsóságot kell néznünk, mert másként a baj és veszedelmekhez még az örökös reparáció ezer annyi költségei is járulnak.

Az általam ide hozott és itt újból ajánlott „Oláh és a Berlii társaság” cégnél mindettől nem kell félnünk és én teljes megnyugvással csak azt látnám jonak, ha a tek. tanács utasítatnék a pályázat alapján velük kötni meg a szerződést.

Dr. Burger Péter.

Alkalmi csoport felvételeket

mütermen kívül is eszközöl 1840

Némethi fényképészete.

folyton csak fázom. Azt hiszem, hogy megkell halnom.

— De szegény Betti, szólj hát, mi történt veled?

— Ma reggel fölmondott. . . és én nem láthatom többé. . .

Tudtam, hogy kiről beszél, a szomszéd szoba lakójáról.

— De hát légy okos gyermekem és ne tedd magadat betegg.

— De mikor nem fogom látom többé, talán soha az életben! . . . zokogta fájdalmas, remegő hangon.

Lehajította fejét az ágy szélére és sirt, sirt, mint egy gyermek. Szántam, valóban a lelkem mélyéből megsajnáltam, de tehetetlenül közelemben és nem tudtam mivel vigasztaljam meg? Hagytam, hogy sirja ki magát, majd a sirás valamit csak enyhít a bánatán.

Jó idő multán támolygott ki szegény a szobámból.

Aztán Betti beteg lett, fekvő súlyos beteg. Hetekig feküdt az ágyában. Mit sem tudott már magáról, lábba esett és folyton csak őt emlegette. Hívta, örökösen csak hívta, hogy ne menjen el tőlük, hogy várjon még, csak egy parányka időig, talán holnap vagy holnaputánig, addig amíg ő meghal. Mert

hiszen annak úgy is be kell következnie. Ha előbb nem, ahogy a hűvös őszi levegő meglepi a fák leveleit s azok szép csendes hullanak, egy napfényes őszi napon majd ő is lehunyja a szemet.

Milyen édes lesz az ő szívének majd a pihenés.

De az Isten jó volt és Betti fölgyógyult betegségéből. Gyöngye, ingadozó lépésekkel, kezeivel a lépcső karfájába kapaszkodva jött be hozzám egy délután.

Fáradtan ült le a diványra és ahogy rám nézett fanyar, bánatos mosolygással, az első kérdése is ez volt:

— Ugy-e haza fog jönni ő? Ugy-e látni fogom? . . .

Történetek jutnak ilyenkor az eszembe régi, régi mesék, melyek valamikor, elmúlt idők elfeledett napjain játszódtak le a szemeim előtt. Nehány vonásban előbukkanó apró esemény hozzá tapad az emlékezetemhez és az ősz borus hangulata elmúlt dolgok szomorú visszhangját rezdíti meg a szívemben.

És eltűnődve, azt érzem, hogy fáj nekem, hogy mélyen érint engem a Betti bánata, a sápadt, sovány kis lány szomorú története.

Az olasz-török háború.

A tripoliszi véres harcok. Törökök veresége.

A nagy és egységes olasz nemzet örömmámorban uszik. A gyűlölködő pártok ölelkezve borulnak egymásra, a nyomor és inség jajkiáltásai elnémultak és a szocialista munkásság is, amely az imént még véres harcokat vívott az ellene kirendelt katonasággal, a boldogságtól ittasan élteti a hadsereget, amelynek pusztja megjelenése valóra váltja az olasz diplomácia által oly ügyesen előkészített ábrándokat.

Ma megint olyan hírek érkeznek a tripoliszi harctérről, amelyek igazolják Olaszországnak a törökök gyengeségébe vetett reményeit. A tripoliszi helyőrség, amely a fegyverviselő lakosság nélkül vagy hét-nyolcezer főre rug, elvonult Tripoliszból. A helyőrség tehát, amelynek főparancsnoka még tegnapelőtt büszkén kijelentette, hogy az utolsó csepp véréig védik a várost, feladta a küzdelmet, még az első vér előtt és az olasz hadihajók már abba is hagyták a bombázást.

Hír szerint a török katonák az ország belsejében akarnak ellentállni, de most már ezt a szándékukat sem szabad komolyan venni, annál kevésbé, mert valószínű, hogy maga a kalifa értette meg katonáival, hogy nekik ott már nincs keresni valójuk. Az olasz csapatok tehát most már akadálytalanul bevonulhatnak Tripoliszba és megkezdhetik ott annak a bizonyos „pacificációnak” műveit, amely a civilizáció szent nevében a vérlázító kegyetlenségektől sem szokott visszariadni.

A másik harctérről, az európai Törökország partjairól, ma is komoly jelenteni valójuk van a török félhivatalosoknak: Olasz katonák Prevezában partra szálltak, két más kikötőben megint elpusztítottak egy pár torpedónaszádot az olasz hadihajók. Resadie albán várost bombázták és azután elhagyták a kikötőt.

Az olasz hajóhad e pusztító portyázásáért gyöngye vigasztalás a szerencsétlen Törökországnak, hogy flottája teljes biztonságra van, mert elérte a Dardanellákat. Van ugyan olyan hír is, hogy a flotta menekülése közben egy cirkálóját elpusztították az olasz hadihajók, de e hír megerősítésre szorul.

Görögország mozgósítása.

Páris, október 2. A Havas-ügynökségnek jelentik Konstantinápolyból: *Kormánykörökben hirt, hogy Görögország elhatározta hadseregének mozgósítását.* Athénből azonban nem érzett távirat, mely ezt a hirt megerősítené.

Olaszország monoplánt rendel.

Bécsujhely, okt. 2. Tegnap Gavotti olasz hadnagy, aki a bécsujhelyi iskolában képezte ki magát pilótává, ideérkezett, hogy az Etrich-monoplánt, amelyet az olasz kormány rendelt, átvegye. A monoplánt a gyár későbbi időre ígérte, de hogy az olasz kormány sürgette az elkészítést, nyilvánvaló,

hogy szerepe lesz a tripoliszi háboruban. Az Etrich-gyár vezetője, Illner, az új géppel, amelyen Gavotti hadnagy is rajta ült, tizenöt percig repült 70—80 méter magasságban. Miután a próbarepülés sikerült, a gépet becsomagolták s Itáliába szállították, mint gyorsárut.

Menekülnek az európaiak.

London, október 2. A Reuter-ügynökség malta távirata szerint a Tripoliszban maradt európaiak között nagy pánik uralkodik. Az európai lakosok cserben hagyják holmijukat és az angol gőzösök fedélzetén keresnek menedéket.

Minisztertanács éjjel.

Konstantinápoly, október 2. Éjjel minisztertanács volt, amelyen a vezérkar képviselői is jelen voltak. A tanácskozás a reggeli órákig tartott. A minisztertanács folyamán a sajtóhoz a kormány nevében kommunikét intéztek, amelyben közlik, hogy a porta a török nagykövetségnek instrukciókat küldött, amelyek értelmében lépéseket tegyenek a nagyhatalmaknál Törökország jogainak védelmére. Ami azon intézkedéseket illeti, amelyek a nemzetközi jog értelmében az olaszokkal szemben teendők lesznek, azt mondja a kommuniké, hogy a porta erre vonatkozólag be fogja várni a nagyhatalmaknál megindított diplomáciai akció eredményét. A kommuniké felszólítja a lakosságot, hogy őrizze meg nyugalmát és a kormány utasításait a haza érdekében a legszigorúbban kövesse.

Lefoglalt olasz hajók.

Páris, október 2. Konstantinápolyból jelentik: A törökök a Dardanellákban két olasz gőzöst lefoglaltak. A törökök tegnap Tripoliszban két olasz gőzcsónakot, melyekben egyenként 800 olasz katona volt, fenékebe lőttek.

A két török torpedó, melyet az olaszok Durazzo körül megtámadtak, a hadüzenetről mitsem tudott s gyanútlanul közeledett az olasz hajókhoz. Az olaszok a két hajót elvették.

Olaszok győzelme.

Konstantinápoly, okt. 2. A janinai váli tegnapi távirata szerint két olasz páncélos a resadieti kikötőben levő két török ágyunaszádra lövöldözött. Ezek egyike megsérült, mire a legénység partra szállt. Az olasz hajók erre befutottak a kikötőbe s a várost bombázták, melynek több épülete megsérült. Majd elsüllyesztve a két torpedónaszádot, elhagyták a kikötőt.

Az olasz hajóraj elfoglalta a murói kikötőt és elfogta a kikötői kapitányt, valamint három bárkavezetőt.

Jelentik egyúttal, hogy a török flotta teljesen biztonságban van s tegnap délután háborítlanul befutott a Dardanellákba. Valamennyi világítótorony, a Dardanellákon elhelyezettek kivül, beszüntette a jelzést. A török hajóknak a Dardanellákba érkezéséről Konstantinápoly utcáin plakátokat ragasztottak ki.

Beszüntetett ágyuzás.

Páris, október 2. A Havas-ügynökség tripoliszi jelentése szerint a tegnap reggel az erődítvények ellen kezdett ágyuzást mindjárt beszüntették. A török csapatok elhagyják Tripoliszt; azt hiszik, hogy az ország belsejében készülnek ellenállásra.

Aggasztó hírek.

Szaloniki október 2. Az izgatott néptömeg tegnap az olasz konzulátus postahivatal és gőzhajózási ügynökség, valamint az olasz iskolák előtt tüntetést és levette a cimereket. Más kihágás nem történt. Sok olasz elutazik, bár nem kényszerítik erre. Az albán partvidék bombázatásának és török partórhajók üldöztetésének híre növelték a lakosság elkeseredését. A görög határ vidékéről újabb katonai készülődések híre érkezik. Állítólag a lakosság között fegyvereket osztottak ki.

Elsüllyesztett torpedózúzó.

Athén, október 2. (Havas.) Ideérkezett jelentések szerint tegnap Prevéza közelében a Hamidie és Alpagot torpedózúzókat elsüllyesztették el. Egy harmadik Tarablui nevű hajó megadta magát.

A Prevéza vidékén elfogott két török hajót Tarentbe vontatták.

Tripolisz ellentáll.

Konstantinápoly, október 2. A török sajtó nagymennyiségű hirt közöl a már megkezdett hadi műveletekről. Ma este nagy olasz hajóraj megtámadta a prevézai erődöt. A török flottát, amely Kiosból Dardanellák felé tartott, két olasz cirkáló követte. Az éj folyamán érkezett táviratok szerint a tripoliszi erőd ellentállt. Egy olasz hadihajó bombázta az erődöt. A távirati érintkezés Dernával és Benghazival megszakadt. A ifju-török bizottság proklamációt olvasott fel, melyben kijelenti, hogy az olaszokat ki fogják utasítani Törökországból, iskoláikat és üzleteiket be fogják zárni. A nemzeti akciót a bizottság fogja kezelni. A proklamáció a többi külföldiekkel szemben barátságos magatartásra figyelmeztet. A bizottság táviratot intézett a nagyvezéri hivatalhoz, amelyben követeli a legelső ellentállást Olaszország ellen.

A hatalmak semlegessége.

London, október 2. A török nagykövetség szombaton adta át Grey államtitkárnak a porta jegyzékét, amely a nagyhatalmak közvetítését igyekszik kieszközölni. Hasonló lépések történtek volna a többi fővárosokban is. Mint a Reuter-ügynökség jelenti, a nagyhatalmaknál semmiféle változás a már jelzett szigorúan semleges magatartásban nem állott be. A török kormányt ebben az értelemben értesítették.

Az ifjutörök kongresszus.

Szaloniki, okt. 2. Az ifjutörök kongresszus tegnap megnyílt. Ötven delegátus jelent meg, közöttük Talaat bej, Dzsavid bej és Ismail Hakki bej. Hadji Adil bej vezértitkárt elnökké választották. A kongresszus meghallgatta a bizottságnak a lefolyt évben kifejtett működéséről szóló jelentését. Ebben kiemeli, hogy a bizottság politikai tekintetben közvetítő szerepet játszik a választók és a párt között. A jelentés részletesen foglalkozik a bizottságnak a népművelés terén kifejtett működésével. Felvetődött az a kérdés, vajjon a kongresszus a háborúra való tekintettel ülésezzen-e. Erre vonatkozólag még nem határoztak. A kongresszus proklamációt fog kibocsátani.

A hangulat Olaszországban.

Róma, okt. 2. A hadügyminiszteriumban sok ezer tisztől és altisztől érkeznek kérvények, amelyekben azt kérik, hogy engedjék őket résztvenni a tripolisz hadjáratban. Az összes ezredekben, amelyek erősítéseket vannak hivatva küldeni az expedíciós hadtesthez, annyi tiszt kérte kiküldetését, hogy sorshuzás útján kellett közülök választani. Az expedícióra kirendelt csapattestek körében a legtelkebb hangulat uralkodik.

Róma, okt. 2. Az expedícióban való részvételre elinduló katonák mindenféle lelkes üdvözlésben részesülnek. Rómában a kaszárnyában a pályaudvarra vonuló éneklő csapatokat ezrekre menő néptömeg részesítette ovációkban és azt kiáltotta:

— Éljen a hadsereg!

— Éljen az Olasz Tripolisz!

A tömeg azután a miniszterelnök és a hadügyminiszter lakása elé vonult és azokat éltette.

Róma, okt. 2. Tegnap este megismétlődtek az impozáns tüntetések a tripoliszi olasz akció mellett a Konsulta és a Viktor Emánuel szobor előtt. A német nagykövetség előtt is rokonszenves tüntetést rendeztek.

Konstantinápoly, okt. 2. A városban teljes nyugalom uralkodik. A szelamlík minden incidens nélkül folyt le. A tripoliszi híreket, melyek csak most terjednek el a stambuli lakosság széles rétegeibe, mindenféle élénken tárgyalják. Általános az impresszió, hogy a nép kedvetlensége az ifjútörök komité és a kormány ellen irányul. Sehol semmi jele annak, hogy az olaszok, még kevésbé, hogy más idegenek ellen tüntetések készüljenek. Sovinista ifjútörök körökben fennállott hasonló szándékok a higgadt elemek tanácsára nem jutottak el a tettig. Stambul egyes részeiben csapatok voltak láthatók, melyek az ifjútörök klub ellen tüntettek és klubhelyiséget meg akarták támadni. Esetleges zavargások megakadályozására a hadügyminiszterium rendeletet bocsátott ki, mely az ostromállapot szigorítását adja tudtul. Együttal megtiltja izgató beszédek tartását és közli, hogy a renitenseket katonailag fogják büntetni. A város különböző pontjain nagyobb számú csapatokat helyeztek el a rend őrzésére.

Tripolisz bombázása.

Páris, okt. 2. A Francia kormányhoz jelentés érkezett Tripoliszból, hogy az olaszok megkezdték a külső erdők bombázását. A francia alattvalók a konzulátusra menekültek.

Konstantinápoly, okt. 2. A török pénzügyminiszter, mikor megkérdezték, hogy mi eredménye mutatkozik Németország közvetítési kísérletének, némileg lehangoltan azt válaszolta, hogy Marshall eddig csak a császár ígéreteit emlegette és reményét fejezte ki. Ezt megerősítette a porta egy magas állású hivatalnok is. A szultán tegnap a próféta köpenyéhez ment és hosszan imádkozott.

Ékszer és aranyemüeket

ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni keresse fel

Kostya János ékszerész és óras üzlet

Széchenyi-utca 1. sz. a ref. kistemplommal szemben.
Javítások pontosan eszközölteinek. 1859

Egyház és iskola.

Ösztöndíj odaítélése. A Nagy József-féle 1000 koronás tanulmányi ösztöndíjat szerdán délután ítéli oda a ref. püspöki hivatalban a kiküldött bizottság. Az ösztöndíjra két pályázó van.

Baltazar Dezső dr. bucsuja Bősörménytől. Dr. Baltazar Dezső püspök, aki egyik lelkésze volt a hajdubősörményi egyháznak, vasárnap délelőtt 9 órakor tartotta bucsubeszédét, ott, a Kossuth-téri templomtól. Ebből az alkalomból az egész megye papsága köréből sokan érkeztek Bősörménybe. Debrecenből kint voltak: Ferenczy Gyula dr., Lencz Géza dr. theológiai tanárok, Püspökladányból részt vett ott Kiss Ferenc esperes, Hajduszoboszlóról Bélteki Lajos, Hajdunánásról Benkő Lajos lelkészek. Délben nagy banket volt az Uránia helyiségében, amelyen számos tósztt hangzott el. A debreceni presbyterium nevében Török Péter mondott Isten hozadót most már a debreceni egyház uj lelkészeinek.

Beiratkozás a kereskedelmi esti szaktanfolyamba. A beiratások október 2—10. napjain történnek a Kereskedelmi Tanintézet igazgatói irodájában I. em. 23. sz. a., a hivatalos órákban d. e. 11—12 és d. u. 5—6 óra között. Beiratkozáskor bemutatandó a születési bizonyítvány és lefizetendő a negyvenkorona évi tandíj. Az előadások október 12-én, csütörtökön este 8 órakor kezdődnek. Az igazgatóság.

Vármegye.

Püspökladány rendőrei. A püspökladányi rendőrlégénység a nagy drágaság mellett is egész az utóbbi időkig évi 400 korona feiztésért szolgált. A képviselőtestület végre is belátta, hogy a szegény emberek nem tudnak ily nyomorult fizetésből megélni, évi 120 keronával megjavította a fizetésüket. Miután a vármegye is jóváhagyta a határozatot, a püspökladányi rendőrök most már majdnem fél annyi fizetést kapnak, mint a napszamosok. A napszamosok ugyanis megkeresnek napi 3, sőt 4 koronát, míg a rendőrök csak napi 1 korona 44 fillért.

Gyanus haláleset. Nándudvaron vasárnap délután 4 órakor hirtelen megbetegedett Molnár György 24 éves legény. A szerencsétlen heves főfájásról panaszkodott, majd hányni kezdett és iszonyu gyomorgöresök kinozták, úgy, hogy hétfőre virradóra, hajnali 1—2 óra közt meghalt. Hozzá tartozói csak reggel jelentették az esetet a községi orvosnak, aki viszont dr. Losonezy Álmos tiszti főorvost értesítette a *koleragyanus esetről*. A tiszti főorvos délután Nándudvarra utazott, hogy a koleragyanus tünetek közt elhalt legény hulláját felboncolja és a szükséges intézkedéseket megtegye.

Öngyilkosság. Tégláról jelentik a királyi ügyészségnek, hogy a ligeti erdőben G. Takács Gábor gazda ember egy fára felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Amint a vizsgálat kiderítette, G. Takács Gábor tettét életuntagságból követte el. Az ügyészség a temetkezési engedélyt kiadta.

Rákosi Viktor ünneplése. Hajdunánás diszközgyülése.

Hajdunánás város képviselőtestülete vasárnap délelőtt nyújtotta át a kerület népszerű, országos nevű képviselőjének, Rákosi Viktornak, diszpolgárrá választásáról szóló oklevelet. Az ünnepség diszközgyűlés keretében folyt le, amelyet Csohán László polgármester nyitott meg.

Meleg szavakkal üdvözölte Rákosi Viktort, méltatta érdemeit s azután átadta neki a diszpolgári oklevelet. Rákosi Viktor meghatottan köszönte meg az elismerést, amelyet mindig nagyra fog becsülni s igyekszik meghálálni azt a szeretetet, rokonszenvet és bizalmat, amely személye iránt most megnyilvánult.

Nagy tetszéssel fogadott beszéde után amelynek jegyzőkönyvbe foglalását elhatározták, dr. Ferenczy János, a hajdunánási függetlenségi párt elnöke szólalt fel, majd pedig Simon Károly hadházi tanító a kerülethez tartozó községek jókívánatait csatolta a kitüntetéshez s fejezte ki törhetetlen ragaszkodását Rákosi Viktorhoz.

Hatásos beszédet tartott még dr. Benedek János, Hajdubősörmény országgyűlési képviselője is, végül pedig dr. Benedek János Rákosi Viktornét köszöntötte, aki virágcsokorral lepte meg. Délben háromszáz terítékű banket volt a Bocskai-szálloda termében, amelyen számos tósztt hangzott el.

Szomorú szüret.**Egy kis leány tragédiája.**

Hajduhadház községben vasárnap délelőtt végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt, melynek egy tizenkét éves kis leánya esett áldozatul.

A reggeli órákban Rác Miklós hadházi lakos, szekeren szüretre indult az apósához. A szekerre két üres hordót is rakott fel, mert az apósa értesítette, hogy hiány van az edényekben.

A kaput a szekérnek Rác Miklósné nyitotta ki. Az udvaron volt tizenkét éves leánykájuk is, aki mikor a szekér elindult, gyermekes pajkossággal a szekér végén levő hordóba kapaszkodott. A kapunál levő döccenőnél azonban a hordó leesett a szekérről s a kis leánykát maga alá temette.

A szerencsétlenül járt gyermeket kimentették a hordó alól s ekkor még látszólag semmi baja sem volt. Később azonban — úgy este 8 óra tájban — belső fájdalomról kezdett panaszkodni és kilenc óra tájban, nagy kínok között meghalt.

Az előjáróság a szomorú eset után nyomban megindította a vizsgálatot, egyben pedig jelentést tettek a királyi ügyészségnek. Amennyiben pedig a vizsgálat eddigi adatai szerint a szülőket aligha terheli vétkes gondatlanság, a kis hullát nem boncolják fel, hanem kiadják a temetkezési engedélyt. A szerencsétlenül járt kis leánykát ma fogják Hajduhadházon eltemetni.

Reichmann**harisnya különlegességeit tekintse meg!****Piac-u. 85.**

Női flór harisnya 90 fillértől, egész selyem különlegességek, gyermek patent és flór harisnyákban nagyválaszték.

Royal szállodával szemben.

1670

Városháza.

Felelősség a kövezetvám-tarifá ellen. A városi közgyűlés három évre megállapította a kövezetvám-tarifát, melynek több tételét megváltoztatták. A tarifa egyes tételének megállapítása ellen Fleischmann Mór leinek megállapítása ellen Fleischmann Mór bizottsági tag felelősséget adott be, melyet a kereskedelemügyi miniszterhez terjesztett fel a tanács.

Ajánlat a Hortobágy hasznosítására. Kubik Gyula fővárosi mérnök ajánlatot tett a Hortobágy hasznosítására. A mérnök 30.000 holdat meghagyna legelőnek, melyet csatornahálózattal látna el, 12.000 holdat pedig feltöretne. Az ajánlattevő nyolc millió korona értékű befektetést eszközölne és 50 év múlva azokat díjtalanul engedné át a városnak. Az öntözéssel öt hónapon át 30.000 marhának adna legelőt, de a legelőbért fokozatosan emelné. A legelőbér minimuma 26, maximuma 42 korona lenne. A város a hasznosítással 400.000 K jövedelemhez jutna. Kubik Gyula úgy tervezi, hogy a hasznosításra és az öntöző csatornák építésére több millió korona alaptőkével részvénytársaságot alakít.

Az új vállalat költségvetése. A város köztisztviselési és fuvarozási vállalatának jövő évi költségeloirányzatát a tanács jóváhagyta és megadta a felhatalmazást a vállalat felszerelésének és berendezésének beszerzésére. A vállalat január 1-én kezd meg működését.

Engedély a tisztviselőtelep telekkönyvezésére. A tisztviselőtelep parcellázását, a bemutatott telekvázrajzok alapján véglegesen jóváhagyta a városi tanács és megengedte, hogy a telkek a tulajdonosok nevére telekkönyveztesse.

Mi lesz a vízművel? A városi vízvezeték építésének ügyét nemcsak a beadott felelősség, hanem Knuth Károly ajánlatának visszavonása is hátráltatja. A városi tanács hétfőn délután Pazár István bevonásával tárgyalta az eshetőségeket, hogy a Knuth-féle ajánlat visszavonásával mennyivel drágább lesz a vízmű építési költsége. A vízvezeték építésének megakadt ügyével ma délután tartandó ülésén foglalkozik a jog- és pénzügyi bizottság is.

Ajánlat a Stencinger-ház portálaira. Weisz Ignác ajánlatot tett a városnak, hogy megveszi a lebontásra kerülő Stencinger-ház portálait 400 koronáért. A tanács 500 koronát kért érte, amit az ajánlattevő hajlandó is megadni, ha a Schön-féle bolt portálait is megkapja. A tanács azt is hajlandó átengedni 600 koronáért, de köteles 3 nap alatt nyilatkozni az ajánlattevő.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság
Debrecen, Piac-utca 73. szám.

Elfogad botéteket takarékkönyvekre, és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. Ezenkívül az intézet fizet a betétkamat-adót is. 452

Egy főhadnagy lelőtt egy hadnagyot.

Féltékenységi dráma Budapesten.

Egy főhadnagy vasárnap kora reggel lelőtt egy hadnagyot, mert azt hitte, hogy megszöktette a feleségét. Budapestnek egyik sötét, munkáslakta utcájában történt ez a párját ritkító, halálosvégű merénylet, s a főhadnagy, mikor fiatal kamerádjának életét kioltotta, futásnak eredt, meglátogatta hűtlen feleségét és csak öt óra múlva jelentkezett a térparancsnokságnál.

A két katonatiszt — az egyik Szatmáron, a másik Budapesten teljesít szolgálatot — népszerű és előkelő családból való ember és a dráma annál megrázóbb, mert a kis hadnagyról, aki nagy szerencséivel forgolódott a nők körül, ebben az esetben bizonynyal ki lehetne állítani az ártatlansági bizonyítványt. A dráma részleteiről következő tudósításunk számol be:

A hadnagy elutazik.

Egy kilencven esztendő, megkorhatott budapesti háromemeletes házban, a Bajnok-utca 21. szám alatt két év óta alberletben lakott Lázár Ödön, várakozási illetménnyel ideiglenes nyugalomba helyezett honvéd hadnagy. A lakás főberlője a sógora volt, márkus- és batiszfalvi Márkus Aladár, az Erdélyi Fajpar részvénytársaság tisztviselője. A fiatal emberek gyerekkori játszópajtások voltak, együtt nevelkedtek Nagyváradon és most, hogy mind a ketten a fővárosba kerültek, együvé költöztek és a legmeghittebb baráti viszonyban éltek.

A hadnagy néhány hónap előtt könnyebb operáción esett keresztül, de minthogy hosszabb pihenőre volt szükség utána, fél évre várakozási illetménnyel nyugdíjazták. Egy darabig Pesten tartózkodott, de mert ott nagyon unta magát, hat héttel ezelőtt hazautazott Miskolcra, ahol édes apja, Lázár Márton nagyváradi nyugalmazott kir. ügyész és familiája lakik.

Két hétig tartózkodott a szülei háznál, aztán felkereste néhány fiatal barátját Szatmár-Németin.

Bart főhadnagyné.

Ez az utazás lett a végzete. A tisztí kaszinóban egy estélyen megismerkedett boldogfalvi Bartl Róbert főhadnagy feleségével, Okolicsányi Erzsébettel, egy viruló szép fiatal asszonnyal, akinek a délceg, fiatal hadnagy tulontul megtetszett. Ezt a forró érzelmét hamar megérezte Lázár hadnagy is és hevesen udvarolni kezdett az asszonynak.

Nem tellett bele három nap és Bartlné családi konferenciát hivatott össze s kijelentette, hogy el fog válni az urától.

A családi tanács persze konsternálódva fogadta az asszonynak ezt a bejelentését, de végre mégis belenyugodtak abba, hogy elváljon hitestársától, akivel mindössze két év óta élt együtt.

A mikor a dolgról Bartl főhadnagyt értesítették, kérte a feleségét, hogy ne hagyja el, nem tud nélküle élni. Az asszony azonban hajthatatlan maradt, sőt hogy elhatározásának érvényt is szerezzen, csomagoltatott és három nappal ezelőtt felutazott Pestre, rokonaihoz, a kik itt, az Andrássy-ut 33. számú házban laknak. Az utra elkísérte Lázár hadnagy is.

Mikor Pestre érkeztek, a pályaudvarnál elváltak. Bartlné megtáviratozta rokonainak, hogy érkezik és azok kocsival várták a pályaudvaron. Lázár hadnagy bemutatkozott,

aztán elköszönt, hazament Bajnok-utcai lakására és azóta nem mutatkozott sem Bartlné, sem annak rokonai előtt.

Az asszony a megérkezése után való napon levelet írt a hadnagynak, a melyben biztosította vonzalmáról, egyuttal pedig fogadalmat tett, hogy a válópör lefolytatása után nőül fog hozzá menni. Lázár hadnagy a maga nagy boldogságával rögtön kipakolt sógora, Márkus Aladár előtt, sőt megírta haza is, hogy milyen szerencse érte.

Mikor Bartl főhadnagy értesült felesége elutazásáról és arról, hogy Lázár hadnagy szegődött utitársául, engedelmet kért felettes hatóságától, hogy felutazhassék a fővárosba. Tegnap este tisztiszolgája kíséretében megérkezett Budapestre és egy kisebb hotelben szállt meg. Talán az volt a szándéka, hogy visszakönyörgi magához a hűtlen asszonyt, mert reggel felkereste a rokonoknál, azonban Okolicsányi Klára kurtán végzett.

A dráma.

Bartl főhadnagy úgy érezte, hogy itt a leszámolás órája. Bosszút kell állani Lázár hadnagyon. Izgatottan, háborgó indulattal sietett ki a Bajnok-utca, a Mücsarnok-kávéház előtt megbízott egy hordárt, hogy hívassa le a hadnagyot, ő pedig lesben állt a kapu utcai oldalán.

A hordár felment a hadnagyhoz és a következő üzenetet vitte:

— Az öreg Okolicsányi nagysága van lenn, kéri a hadnagy urat, jöjjön le hozzá.

Lázár Ödönnek nagyon örvendetes volt ez az üzenet. Azt hitte, hogy az öreg Okolicsányiné, Bartlné nagynénje valami kedvező értesítést hoz. Sietve felöltözött és lerohant a kapualjba.

Amikor a lépcsőkön lejött és körülbelül a kapubejárat közepéig ért,

Bartl főhadnagy, aki a kapu külső oldalánál állt, hirtelen befordult, előrántotta szolgálati revolverét és azzal rálőtt a hadnagyra. A golyó a szemébe, azon át pedig az agyába furódott Lázárnak, aki hátravágódott és zsebdugott kézzel, hörögve, haldokolva maradt fekvé a kapualj grádicsán.

Bartl főhadnagy a merénylet elkövetése után elhajította revolverét és futásnak eredt. Ki a Podmanicki-utca, ahol felkapaszkodott egy villamosra, átszállójegyet vett a körútra és visszament a feleségéhez.

A kora reggeli órában, vasárnap is lévén, senki sem járt a merénylet idején a Bajnok-utcan. A lövés zajára kitódultak a házbeliék, akik rémülten értesítették Márkus Aladárt, a tragédia szomorú hősenek sógorát a véres merényletről.

Lázár hadnagy ott feküdt el-elhalóban hörögve a gránitpadlón, Márkus pedig sirva, szinte esztét vesztve rohant át egy közeli kávéházba, ahonnan a rendőrségre, majd a mentőkhöz telefonált. A mentők csakhamar kivonultak és a XVI. helyőrségi kórházba szállították az átlőtt, utolsó vergődő hadnagyot, aki utközben meghalt.

Néhány perccel ezután megérkezett Krecsányi Kálmán detektívőnök, Kóródy M. Béla rendőrkapitány és négy detektív. Ki-

Megérkeztek a legfinomabb angol Moskovits Fózsef
uriszabó divattermében Piac-u. 26
üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át

hallgatták a házbelleket, aztán a közben értesített térparancsnokság megbízásából négy detektívot küldtek ki a merénylő felkutatására.

Márkus Aladár kétségbeesetten vágta magát a legelső bérkocsiba és az Andrássy-ut 33. számú házba hajtatott, hogy Okolicsányi Erzsébetet értesítse a megdöbbentő gyilkosságról.

Legnagyobb csodálkozására egy főhadnagy nyitott neki ajtót, akiről csak később tudta meg, hogy Bartl főhadnagy volt.

— *Megölték Lázárt!* — zokogta a főhadnagynak a szerencsétlen ember. A *sógora* vagyok.

A főhadnagy ismételte:

— *Megölték? Igazán?*

— *Megölték, tudom is ki volt a gyilkos!*

Azt meg én ölöm meg!

— *Ki ölte meg? Mit gondol? Én Bartl*

főhadnagy vagyok. Azt hiszi, hogy én? Elmenjek magával a térparancsnokságra?

Márkus eltávozott és Bartl négy óra múlva, délután fél három órakor beállított a térparancsnokság Duna-utcai házába és Jesszenszky századosnál letartóztatását kérte.

Ipar és kereskedelem.

A kamara építkezési kölcsöne. A székházépítkezések költségeire a kamara szeptember 14-iki közgyűlése átmenetileg 800.000 korona folyószámla kölcsön felvételét határozta el. A kereskedelmi miniszter ma érkezett leiratával a határozatot jóváhagyta.

Küldöttség a kamaránál. A nagykarolyi kereskedők küldöttsége járt vasárnap a kamaránál azzal a kéréssel, hogy a kamarai kültagok képviselő küldési jogával ruháztsék fel Nagykaroly is. Kérték továbbá a kamara anyagi támogatását egy Nagykarolyban létesítendő kereskedelmi továbbképző tanfolyamhoz. A kamaránál Falk alelnök és Szávay titkár fogadták a küldöttséget, a továbbképző tanfolyam támogatását készséggel megígérték, a kültag-küldési kérelemnek azonban egyelőre törvényben gyökerező akadály van.

A beteg katonák élelmezése. A budapesti első honvédkerület parancsnoksága a budapesti helyőrségi kórház élelmezésére pályázatot hirdet. Határidő: október 17. A hirdetés a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamaránál betekinhető.

Színház.

Ma, kedden, okt. 3-án szinre kerül:

Utánam.

Szinmű 3 felv.

HETI MŰSOR:

Szerdán: Babuska, operett. C) bérl.
Csütörtökön: Babuska, operett. A) bérl.
Pénteken: IV. Kun László. B) bérl.
Szombaton: Bőregér, operett. C) bérl.
Vasárnap délután: Cigányszerelm.
Este: Ezredapja. (Kis bérl.)

Utánam!

Henry Bernsteinnak ezt a magyarul Utánam címmel fordított darabját érte az a tisztesség, hogy a Comédie Française befogadta. Ezt a régen áhitott szerencsét azonban megirigyelték tőle. A párisi tömeg ugyanis, a mely sehogysem tudta összeegyeztetni Molière házának nagy tradícióit a Bernstein

politikai szereplésének felfedezett szépség-hibával, mivel nem akadályozhatta meg, hogy a francia Nemzeti színház küszöbét átlépje, hát rádöngette a kaput. Világgá kürtölt botrányba fult a február 21-iki párisi premiere s a megismétlődött és még erőteljesebb tüntetések végre is száműzték az Apres mois-t a Comédie műsoráról. Bernstein öröme tehát nem volt teljes, sőt több volt benne a keserűség.

Ezek a lármás incidensek, ha Párisban meg is buktatták a darabot, legalább reklámirozták a külföld szemében. A Vigszínház, a mely csaknem kizárólagosan ad hajlékot Budapesten Bernstein drámáinak, fokozottabb buzgalommal látott a bemutatáshoz, amelynek ideje április elejére esik. A vidéki direktorok sorra utána vetették magukat az Utánamnak, hogy a pompás reklámot lefölezzék, csak a debreceni direktió volt nagyon kényelmes. Nem sietett...

Azért mégis elérkezett hozzánk a nevezetes Bernstein-ujdonság, ha lassan is. A Baccarat, a Tolvajból ismert effektusok az Utánam-ból sem hiányzanak. Az izgalmak most is végig cikáznak az idegeinken, amint az erős feszültségű jeleneteket egymásba ölti. Érezhető azonban Bernsteinnak az a törekvése, mintha ezuttal igazabb akarna lenni s szeretné a valószínűség biztos, szilárd cölöpeivel alátámasztani a cselekvény lüktető fordulatait. Ez ha nem is mindenütt, de legtöbb helyen sikerül neki.

A meséjét ez alkalommal is a pénz világából veszi. Bourgade a ki társas vállalkozást vezet, üzleti spekulációkba bocsátkozik. Kartelt akar teremteni a gyárakkal, hogy a petroleum árát egységesen szabályozhassa. Spekulációi azonban nemcsak a saját vagyonát emésztik föl, hanem a cég tőkéjének nagy részét is, a mihez pedig nem lett volna szabad nyulnia. Az anyagi és erkölcsi összeomlás előtt áll tehát. A csőd és a börtön fenyegetik.

Rettenetes helyzetéből csak egy kivezető utat talál: a halált. És éppen a gyilkoló fegyver ravaszán tartja a kezét, amikor váratlanul betoppan hozzá a felesége. Ez nincs éppen megindokolva, hogy miért most? Itt nem lett Bernstein más összekötő fonalat, mint a véletlen segítségül hívását.

Ezen azonban tegyük túl magunkat. Az asszony, amint bepillant, mindjárt el is fut. Bourgade visszahívja. Gyanus, exaltált magaviseletéből rögtön kiolvassa, hogy míg ő bucsuzott az élettől, azalatt a neje megcsalta, amit az faggatásaira be is vall. És ezután ez a fontosabb rá nézve, amely felülkerekedik a feje fölé tornyosult szégyenen is. A megsértett férjet nem némithatja el semmi. Az kiabál ki belőle és magyarázatot követel. A kíváncsiság fojtogatja, hogy ki az, aki az ő helyét ilyen korán elfoglalta?

Nem nyugszik, míg ezt ki nem nyomozza. És hamarabb rátalál, mint sem gondolja. A társa özvegyének a fiában, akit ő forgatott ki mindenéből. De most már nem érez bünt vele szemben. Ő csak a millióit sikkasztotta el, de az megrabolta őt egy sokkal drágább kincstől: a boldogságtól. amiről azt hitte, hogy érintetlenül viszi magával a sirba. Ezt nem engedi egy könnyen elorozni magától. Célt is ér. A nő megtörik,

lemond a kedveséről s vérző szívvel bár, de követi urát az előkészített s elkerülhetetlen társadalmi számkivetésbe.

A Bernstein technikai ügyessége természetesen egymásra halmozza a hatásosabbnál-hatásosabb szituációkat. A közönség pedig nem nézi, hogy némelykor adós marad a lélektani magyarázatokkal s így nyert ügye van.

Az előadás eléggé sima volt, de nem stilosus. A természetesség hiánya szembetűnő volt nem egy elsőrendű közreműködőnél. Kevesen tudtak arról meggyőzni bennünket, hogy át is élük azt, amit mondanak. *Thurynak* például tudtunk hinni és *Bérczy* Ernőnek is, akit, mint régi ismerőst üdvözlőnk. Előnyös kvalitásai éppen játékanak egyszerűségében rejlenek. *Thurynak* is nem egy őszinte szavát hallottuk, bár egyszer-másszor mintha a mesterkéltébe tévedt volna. A tapsok azonban kétségkívül őket illették. *Kemény* Lajos, *Vajda* Ilonka is számot tarthatnak a megemlítésre. Papp Tusiról (új tag) véleményét majd csak nagyobb szerepben mondhatunk s szeretnénk, ha *Békéssy* Antal képességeiről később kedvezőbb impressziókat szerezhettünk. A többieknek azonban legfentebb abból a borostyánból juthat, amit az igazgató csináltatott a rivaldára. A komoly közönségtől vajmi kevés elismerést remélhetnek. Két új, fedett diszletet is láthattunk, az egyikbe már csak ócska kandalló jutott. A parádét új butorok egészítették ki, amelyeknek szövegeit — tudjuk — hivatalos szakértelemmel választották ki. A Babuskát, az Utánamot tehát megkaptuk. Várjuk a többieket is, a melyek a mult szezonról elmaradtak.

(sz. f.)

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután a Cigánybaró került szinre. Az előadásról csak annyit mondhatunk, hogy úgy vettük észre, mintha az énekes személyzet kissé megerősödött volna. A darabban kapcsolatosan meg kell jegyezni annyit, hogy a Cigánybaró debreceni premierjének pár nap múlva, okt. 9-én lesz negyedszázados évfordulója. Nagy Vince szinigazgató mutatta be először Straus remekét a debreceni közönségnek, 1886. okt. 9-én, amint ezt Zilahy Gyula tudhatja legjobban, aki ekkor Debrecenben működött. Barinkait Valentin Lajos, a jónövű tenorista énekelte, akiről azt olvashatjuk az egykori referádákban: „Valentin ma csodákat mivelt.” Bécsben, a Theater an der Wienben 1885. okt. 24-én dirigálta először Straus, hamar népszerűvé vált operettjét s huszonöt éves jubileumot a mult évben meg is ünnepelték a premiere három élő főszereplőjével: Streitmänn, Girardi és Josephin Sándorral. Este a Babuska ment másodszer. A zenekaron most is meglátszott, hogy nem Mártonfalvy György kezében volt a karmesteri pálca. A színház csak félig telt meg.

A Bonboniere megnyitása. Debrecen első állandó mulatóhelye: a Bonboniere vasárnap este nyit meg a Royal disztermében. Már a pazarul, elegánsan, igazán méltányiást érdemlő áldozatkészséggel berendezett új helyiség is kellemesen lepelt meg mindenkit. A páholyokat a város előkelő családjai foglalták le s a többi helyek is zsufolva voltak. Az előadás megkezdése előtt *Horváth* Kálmán művezető-igazgató mondott beszédet. A közönség szeretetébe ajánlotta vállalkozásukat, amelyet a modern, a haladó Debrecen hívott életre. Azután kezdetét vette a műsor, amelyet változatosan állítottak össze. Tetszettek: Révész Jenő szellemes konference, Ihász Gizi kabaré-tréfái, Sziklai kupléi. Elsa

Legjobb a Békési Róza „Márvány” szin szappana

* **A fekete leves.** Egy gazdag lipót-városi vállalkozó, aki irodalmi ambíciókat táplált, írt egy darabot, melyet az összes színházaknak benyújtott. Egyik sem fogadta el.

Az író fogta magát, kinyomatta a drámát és a könyvből csupa diszkötést készített. Amikor az új könyv elhagyta a sajtót és a könyvkötőt, az író összes barátait és ismerőseit nagy estélyre hívta meg abból a célból, hogy vacsora után felolvassa a drámát.

Az ismerősök eljöttek, megették a pompás vacsorát és aztán megadva magukat sorsuknak, készek voltak meghallgatni a felolvasást. A rémes pillanat elkövetkezett. A háziúr besüpped karosszékebe és kinyitotta a könyv fedelét.

Egyszerre csak feláll egy úr és szónokló hangon így szól:

— Tisztelt uraim és hölgyeim, mint-hogy kiváló barátunk műve már könyv-alakban megjelent, tekintsük a darabot felolvasottnak.

* **Elveszett** szeptember 30-án, Piac-u. 60. szénváráig terjedő úton egy brillians, rózsá alakú és egy egykőves (solitair) brillians gyűrű. Megtaláló Piac-utca 60. szám alatt, Rosenberg szállitónál illő jutalomban részesül.

* **Dóci-féle** tanintézetben használt tankönyvek ujonan és használt — de jókarban levő állapotban kaphatók Szabó István könyv- és papirkereskedésében, Piac-utca 16. Alföldi-palota.

* **Pályázat.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke több segélydíjas joggyakornoki állásra pályázatot hirdet. A kérvényeket folyó hó 16-áig lehet beadni.

* **Changan selymek,** törökös pongyola és ruha bársonyok a legújabbak. Kontsek Kornél divat áruházában. Telefon 935.

* **Szabászat,** varrás és minta rajzolás minden ágából tökéletes és gyors kiképzést nyernék intelligens hölgyek Erdőssy Irma, bécsi szabászi akad. végzett, okl. szakintéző, Hatvan-utca 42. szám alatti 10 év óta fennálló szabászi tanintézetében. Beiratkozás bármely napon. Felneveltek s varrónők részére külön esti tanfolyam.

* **Dóczy felsőbe** és képezdebe új és fertőtlenített ócska könyvek legelőnyösebben kaphatók Aczél antiquariumában.

* **Nóth zenekonzervatórium.** Nóth Antal hegedű- és cimbalomtanár igazgatása alatt álló zeneiskolában, Szent-Anna-utca 18. (a r. kath. főgimnáziummal szemben) beiratkozni bármikor lehet. Prospektus tájékoztató kapható díjtalanul Schmidt hangszerüzletében.

* **Női kalap divat formák,** caschirozott, bársony és selyemből 5 forinttól „Cornet” nemez puha kalap ujdonság minden színben 3 forint. Eredeti modellek naponta változnak, Rózsa Lajos divatruházában. Alföldi-palota, a Bikával szemben.

* **Az éjszaka . . .** nagyszerű kuplé ujdonság zongora és énekre I K 80 f Antalffy Józsefnél.

* **Kalapok** 3 koronától 16 koronáig, nyakkendő 1 koronától 5-ig Aszmann Ferencnél, Piac-utca 27.

* **Világhírű** Habig kalapok **egyedüli raktára** Aszmann Ferencnél, Piac-utca 27.

* **Könyvek, folyóiratok** bekötése, üzleti-könyvek és diszmunkák legszolidabb kivitelben Antalffy Ferenc könyvkötészetében készíttetnek. Ugyanott tanuló felvétetik.

* **Dr. Láng szanatóriumába** felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök francianisatióhoz, arsonvalisatiohoz. Elektromagnes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógymód. Thermopenetratio. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cim: Dr. Láng sanatórium. Debrecen, Kossuth-u. 39.

* **Szőnyegek, függönyök,** stórok a legújabbak Szabó Lajos fiai cégnél.

* **„Fregoli” felöltők,** mindkét oldalon viselhető és mindennemű ujdonságok megérkeztek Halmágyinál.

* **Dóci intézeti tankönyvek** fél áron Harmathynál, Fűvészkert 14.

* **Benkiser csapok** mosdókhoz, kagylókhoz, elegáns kivitelben fayance, sárgaréz és fehér zománczott acélból jutányos árban, jótállás mellett kaphatók Debrecen és vidéke részére az egyedüli elárusítónál: Máthéi János vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalatánál. Javítását bárki maga eszközölheti. Megtekinthető vételkötelezettség nélkül üzletben, Egyház-tér 5. sz. Műhely és iroda Darabos-utca 54. sz. Telefonszám 321.

* **Legjobb villamos berendezéseket** készít Földvári L. Telefon 168. Tanulók felvétetnek.

* **Ha jó cipőt akar,** forduljon bizalommal a Hazai cipő-raktárhoz, ahol a saját készítésű cipő a legjobban és legolcsóbban szerezhető be. Csapó-u. 12. Ezelőtt a főposta mellett.

* **Kemény és puha kalap-ujdonságok 4 K-tól 12 K-ig Lengyel Samunál.**

* **Tankönyvek.** A református felsőbb leányiskolában az 1911/12. tanévre hivatalosan elfogadott tankönyvek legelőnyösebben beszerezhetők Csáthy Ferenccel, Debrecen legrégebbi könyv- és papirkereskedésében, II. Piac-u. 8. sz. Telefon 296. szám.

* **Őszi divatlapok** a legnagyobb választékban Hegedüs és Sándornál.

* **Kötött női és leányka kabátok,** sapkák, lélek melegítők nagy választékban Kontsek Kornél divatruházában. Telefon 935.

* **Meglepően szép nyakkendők** 1 koronától feljebb Frank Testvéreknél.

* **Egy korona ötven fillér** egy pár női glace bőrkecstyű Györfi Testvéreknél, Piac-utca 30.

* **Férfi ingek,** gallérok, nyakkendők és zsebkendők Szabó Lajos fainál.

Női és leány kalap üzletemet Piac-utca 56 szám alá helyeztem át.
A legdivatosabb modellek az őszi idényre már megérkeztek. Nagy választék.
Jungreis Mari Utóda.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **Varga-utca 35 sz. alatti fodrász üzletet** Korneiszki Sándor urtól átvettem és a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendeztem. Tapasztalataimat több nagyobb városban szereztem valamint Debrecenben is több évekig egyik elsőrendű üzletben. Előre is biztosíthatom a n. é. közönséget a legkényesebb izlés kielégítéséről. Szíves pártfogást kér
Nagy Gusztáv
fodrász.

TÉGLA

(körkemencében égetve) bármilyen mennyiségben kapható és megrendelhető

VULKÁN gőztéglagyárban. Telefon 951.

Városi iroda: Jókai-utca 1 sz. Telefon 966

Megrendeléseket elfogad 34

Általános Forgalmi Bank árusztája is.

Óriási árvizkatasztrófa.

Holttestek százai a romok alatt.

Eszterdők óta nem jelentett a táviró olyan rémtületes tömeg-katasztrófát, amilyenek ma hozza híret az amerikai szárazföld belsejéből, ahol egy megáradt folyó, áttörve a mesterseges gátakat, elpusztított egy várost és száz és száz embert temetett hullámai alá. Austin arkanzaszi város a mai nappal eltűnt a föld színéről, elmosta egy házsorai között tegnap még békésen tova hömpölygő folyó, amely ma reggelre tengerré dagaút és rávetette magát a vasárnap délutánját ünneplő városra.

A rettenetes katasztrófáról a következő távirataink érkeztek:

Newyork, okt. 2.

Ausztinban (Arkanzasz) ma délután egy faipari társaság telepén hirtelen elszakadt egy hatalmas gát, melyet a várost keresztülszelő folyó partjaira emeltek. Rettenetes víztömegek hömpölyögtek erre a gát alján fekvő Austin városra. Háromszáz házat rombadöntöttek a hullámok. Epen alig maradt hat-hét. Több mint kétezer ember veszett az árba. Eddig hatvan holttestet, többnyire aszszonyokat és gyermekeket sikerült kifogni a folyóból. A lakók közül igen sokan a közeli dombokra menekültek. A romok több helyütt kigyuladtak.

Newyork, október 2.

Austin város helyén tenger van. Az áldozatok száma mindenesetre több ötszázánál, vagy a kétezeret is meghaladja. Pontosan csak az ár lecsapolása után lehet majd megállapítani a katasztrófa arányait. Műszaki katonaságot küldtek ki, hogy a romok alól felkutassa az esetleg még élő áldozatokat.

Hogyan gyilkolták meg Sándor királyt?

A Tribune cikke.

Belgrád, október 2.

Ujabb érdekes részletek láttak napvilágot a belgrádi királygyilkosságról.

A Tribuna mai számában újabb adatok jelentek meg Sándor szerb király és Draga királynő megölésének előkészületeiről és lefolyásáról. Novakovics, a cikk írója, elmondja, hogy Petrovics tábornok, aki az összeesküvők élén lépett a konakba, a királynő öltözőjének ajtaján kopogtatott:

— Felség, nyissa ki az ajtót, a tiszték keresik önöket!

A kérésre nem érkezett válasz. Petrovics erre megismételte felszólítását és ekkor Sándor király kinyitotta az ajtót.

Ez a pillanat azonban oly megrendítő volt, hogy Petrovics, látva az összeesküvők nagy csapatát az elhagyott királyi pár ellen, frontot változtatott, berohant az öltözőbe Sándor királyhoz és revolverét társai ellen fogta.

Petrovics lövése nem talált. Az összeesküvők ekkor elővették fegyvereiket és valószínű golyózáport zudítottak az öltöző felé. A királyi pár és Petrovics néhány pillanat múlva holtan estek el.

Mindez a legnagyobb izgalomban folyt le — írja Novakovics — mert Nikolics ezredes, aki tudott az összeesküvők tervéről, katonasággal sietett a királyi pár védelmére. A konak eseményei után az összeesküvők megszállították a miniszterium tagjainak házáat és elfogták a belügyminisztert, aki — mint

emlékezetes — néhány napig nem mozdulhatott ki házából és nem is fogadhatott senkit.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, október 2. Egy órákor Lukács László pénzügyminiszter felelt Déry Zoltán és Kállay Ubul hozzáintézett interpellációira, melyekben az 1912. évi költségvetés betervezését sürgették és felvilágosításokat kértek arról, hogy az 1911. évi költségvetésben elhatározott reformok mennyiben valósították meg.

Az olasz török háború.

Ausztria közbelép.

Bécs, okt. 2. Ma békésebb hangok emelkedtek tulsulyra, ami a külügyminiszterium állásfoglalásának következménye. Ausztria-Magyarország ugyanis nem tűrheti meg, hogy Olaszország a háború színhelyét Albániába tegye át és az Adria tengert elfoglalja. A külügyminiszterium igen energikusan készül föllépni Olaszország ellen és ha követeléseit nem teljesíti, a monarchia egész hajórajával fog megjelenni az Adrián.

Elnökválasztás.

Marosvásárhely, okt. 2. A 48-as függetlenségi kör ma egyhangulag Petri Zsigmondot választotta elnökévé és ebből az alkalomból az országos függetlenségi pártokat üdvözölte.

Bécsi lapok az erőszakról.

Bécs, okt. 2. A bécsi lapok, melyek igen jól vannak tájékozva a politikai helyzetről, kimerítően foglalkoznak a kormány terveivel. Mindannyian megegyeznek abban, hogy a kormány az erőszak letörésére készül. A mai Neue Freie Presse megerősíti a Debreceni Ujság vasárnapi szenzációját, hogy a képviselőház elnöke gróf Tisza István lesz, aki erőszakkal is keresztül hajtja a házszabályrevíziót.

A tiszáninneni ref. egyházkerület közgyűlése.

Sátoraljaújhely, okt. 2. A tiszáninneni református egyházkerület tegnap tartotta első közgyűlését Fejes István újonnan megválasztott püspök és Dókus Ernő főgondnok együttes elnökelete alatt. A közgyűlést papszentelés előzte meg, melyen 68 papot szenteltek fel. A felszentelés után a püspök beszédet mondott, amelyen a felekezetek közti testvéri együttérzés ápolását jelölte meg követendő programjaként. A közgyűlést Dókus Ernő főgondnok nyitotta meg ugyancsak a felekezeti békét hirdető. Délben banket volt. Este táncmulatságot rendeztek a református templom javára.

Wrede herceg öngyilkos.

Ischl, okt. 2. Wrede herceg, bajor királyi kamarás ma öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Feltört üzlet.

Nagyszében, okt. 2. E hó 29-ről 30-ra virradó éjszakán, Felek községben három ismeretlen ember két üzlethelyiségbe betört és nagymennyiségű pénzt és élelmi szert rabolt el. Schitca János szatócs, akinek az üzletét szintén kirabolták, fölébredt, amikor a rablók javában dézsmálták az áruját és rájuk lött, mire ezek elmenekültek és többször visszalöttek. A lakosság nagyon nyugtalan,

mert azt hiszik, hogy ugyanazok a rablók működtek most is, akik két hónappal ezelőtt számos rablást követtek el s akiket mai napig sem sikerült elfogni. A csendőrség erőlyesen hozzáfogott a nyomozáshoz. Később érkezett jelentés szerint valószínűleg ugyanazok a rablók menekülésük közben az ottani hegyek közt kirabolták Bartsch József mérnököt, aki erdőbecslést végzett, amikor a rablók rajtaütöttek és minden pénzt és értéktárgyát elvették.

Látogatóba jön a hadügyminiszter.

Bécs, okt. 2. Aufenberg Móric közös hadügyminiszter október 9-én Budapestre érkezik, hogy meglátogassa a magyar kormány tagjait.

Megszűnt vesztegzár.

Fiume, okt. 2. A martinohizzai vesztegzár intézetből ma bocsátották ki az utolsó két bárkát és személyzetének kibocsátásával a vesztegzárintézet egyelőre kiürült. A brindizii osztrák-magyar konzulátus arról értesítette a tengerészeti hatóságot, hogy a világító tornyok újabb intézkedések szerint éjjelenként nem működnek és ennek következtében okául azt hozzák fel, hogy nem akarják, hogy az ellenséges hajók éjjel a kikötő fekvését tanulmányozzák.

Ellenzéki népgyűlések.

Székesfehérváron és Lugoson.

Nagy sikere volt annak a két népgyűlésnek, melyet a függetlenségi pártok tegnap Székesfehérváron és Lugoson rendeztek. Amott a város képviselőjének, báró Mandorff Gézának, bizalmat szavaztak s a hozott határozatban kimondták, hogy az ellenzéknek kötelessége a katonai javaslatokat bárminő uton-módon is megbuktatni. A lugosi népgyűlés szintén így határozott, mint Székesfehérvár és egyúttal a választói jog mellett is állást foglalt.

Székesfehérváron a függetlenségi és 48-as párt részéről részt vett a gyűlésen báró Mandorff Géza, gróf Batthyány Pál, Bosnyák Géza és Ráth Endre, a Kossuth-párt részéről pedig Barabás Béla és Kállay Ubul.

Az érkező képviselőket a pályaudvaron nemzetiszínű zászlók alatt felvonult hatalmas küldöttség élén dr. Nagy Ignác, a székesfehérvári függetlenségi párt elnöke üdvözölte.

A népgyűlést a Városház-téren tartották meg s annak elnökévé dr. Nagy Ignácot választották meg. Az elnöki megnyitó után báró Mandorff Géza, Székesfehérvár népszerű képviselője, mondott hatásos beszédet.

Kifejtette, hogy a katonai javaslatokat törvény erejére emelni nem szabad s vele szemben, mint a 67-es Aprácssy mondotta, az obstrukció is igazolt. Öszinte híve a választói jognak is. (Hosszas éljenzés.)

Ezután Barabás Béla képviselő emelkedett szólásra, aki kijelentette, hogy az ellenzék nem ijed meg az új választástól sem, itt is a kormány szemben fogja magát találni az ellenzék egyesült, tömött soraival.

Beszélték még Bosnyák és Ráth képviselők, aztán dr. Holly Géza ajánlatára határozati javaslatot fogadott el a népgyűlés, melyben egyhangulag kimondják, hogy báró Mandorff Géza iránt rendületlen bizalommal és szeretettel viselkednek, üdvözlik a függetlenségi pártokat és felhívják, hogy a katonai javaslatokat minden rendelkezésükre álló eszközzel buktassák meg és végül kéri az országgyűlést, hogy a nemzeti jogokat biztosító általános, egyenlő és titkos választójogot minél előbb valósítsa meg.

A lugosi népgyűlésen a függetlenségi pártok képviseletében dr. Györfly Gyula képviselő jelent meg s a véderőreform, valamint az általános választójog kérdését vitatták meg.

A népes gyűlésen, Györfly a katonai javaslatokról beszélt, utána pedig dr. Szende

Pál a Választójogi Liga részéről az általános választójog dolgával foglalkozott s erről beszélt Buchiner Manó, a szocialisták központi kiküldötte és Novák Traján, a temesvári szocialista párt küldötte is. Az elfogadott határozati javaslatoknak a Házban való benyújtására dr. Györfly Gyula képviselőt kérték fel.

Közönség köre.

Panasz.

A napokban jelent meg a kolera-járvány védelem érdekében a főkapitány rendelete, azonban az utcák rendjére nézve ez csak papíron maradt. Tekintsék csak meg a Kossuth utcát végig és ne sajnáljanak Burgondia-utcába se betekinteni, majd látnak ott egészséges állapotot: szemét, piszok mindenütt; a járdán sokkal nagyobb sárban járunk esős időben, mint az utca közepén, gödrök, lyukak mindenütt, nyaktörő állapot, hol nem dolgozik senki, hol pedig egy ember piszmoz rajta.

Minket szegény polgárokat terhel a városi pótdadó, amely ma 52% s talán nem sokára 100% lesz, szegényedünk erősen, de azért, fizetni kell és rend sehol sincsen, az utcán kocsit nem járhat, ugyan tűz esetében, vagy halál esetén mi lesz?

Ajánljuk ez ügyét a tek. Városi Tanács és a Főkapitány ur figyelmébe.

Több Kossuth-utcai lakos.

Csarnok.

A títok.

Regény.

Folytatás.

De Söréti érdeklődni kezdett s először természetesen a leánya felől.

— Mondjátok csak, boldog Eliz a férjével?

Kertely csak ámult.

— Hogyan, hát te tudod, hogy Eliz férjhez ment?

— Tudom. Azt is tudom, hogy a testvéredhez Árpádhoz ment nőül. Csudálatos! Nem volt senki, akitől érdeklődhettem volna, de nem is volt szabad érdeklődnöm. Nekem állott első sorban érdeklődnöm, hogy halottnak higgyenek. Hiszen tudjátok miért. Véletlenül tudtam meg. A new-yorki magyar lapban olvastam. Képzeltétek mit éreztem, mikor megláttam, mikor olvastam a hírt, hogy az én leányom menyasszony. A könnyeim csordultak ki. Szinte megreszteltem magam a közelemben állók előtt. De hát nem tehettem róla. Egyszerre éreztem magam boldognak és boldogtalannak. Boldognak, hogy leányom azé lett, akit szeret s immár célját érte; boldogtalannak pedig azért, mert távol vagyok a leányomtól, aki engem halottnak hisz. Nem lehetek mellette, nem csókolhatom homlokán s nem gyönyörködhetem a legszebb menyasszonyban.

— Mellette voltunk mi! — mondta megilletődötten Kertely Kálmánné.

— Igen! Igen! Ez az egyetlen körülmény nyugtatott meg s töltött el egy kis reménységgel. Végre is ti álltok legközelebb hozzá s utánam talán ti gondoskodtok a legnemesebb szívvvel róla. Régen vártam arra az időre, amikor hazajöhetek. Most találtam az időt erre legalkalmasabbnak s most a szenvedésekért boldogsággal kárpótolhatom magam. Mert rámnézve az a legnagyobb boldogság, ha leányomat mindenben elégedettnek láthatom.

(Folyt. köv.)

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

Zalai Márk tanár

(Piac-u. 58. sz. Iparbank-palota).
3 havi könyvvitelanfolyama felöltök számára
október hó 3-án ismét megnyílik. Könyv-
vitel számtan, szép írás, levelezés, váltóisme-
Lelkiismeretes és sikeres oktatás. Több ezer
hallgató a legelőkelőbb állásokban. Nappali
és esteli csoportok. Tandíj 80 korona. Be-
íratás naponta 8-10 1693

Figyelem.

Őszi és téli szözetekben, jó mosé
Barchettek és Flanellekben ujlon-
ságaim már megérkeztek:

Téli szövetek . . . . . már 46 krtól
Barchettek . . . . . már 20 krtól
Flaneltek . . . . . már 21 krtól
1 drb vattás paplan . . . . . 2 - frt.

Bárony és posztó kendők, gyapju sálak igen olcsó
árakon. 1725
Reform öltő fűző nagyobb tömeg vételből már
2 f. 50 ért is. Jäger trikók, harisnyák, kötények,
gyermek ruhák, valódi bőr kiegészítők mind tömeg
árban

SZÉPE LAJOSNÁL
Kossuth-utca 6.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó-u. 13.

Végtelen olcsó
szép nagy
uri ház

a József kir. her-
ceg-utcában!!

Uraim

A József kir. herceg-utca 39 szá-
mu házat most 22 ezer forintért
most meglehet kapni!

E szép nagy uri ház a következő la-
kásokat foglalja magában:
egy rendbeli 5 szobás uri lakás, konyha
spájz, veranda, pince és kamarával
egy rendbeli 3 szobás uri lakás, elő-
szoba, veranda, konyha, spájz, pince és
kamarával

egy rendbeli két szobás lakás, konyha,
spájz, pince és kamarával 142
és egy garzon lakás, egy szoba, elő-
szobával. Minden lakáshoz fűtőkamara, szép
nagy udvar és kitűnő vizű kut.

Tulajdonosa e háznak Aszódi Mór
nagykereskedő ur, aki az udvari keresz-
tépületben lakik.

Vigyázz! Vigyázz!

Kékre festett kirakat!

Uj! Uj! Uj!

szőnyegek, függönyök, ág-
garnitúrák, flanel takarók, pap-
lanok mind

alkalmi árakban.

flanel takaró drbja ismét —98 kr.
egy élé és falra szőnyeg drbja —55 kr.
futó szőnyeg mtr. —21 kr.
" " jó minőség mtr. —33 kr.
egy garnitúr 3 drb. 4.25 kr.
vattás paplan drbja 1.90 kr.
és fél m. hosszú és 2 m. széles
nagy szőnyegek drbja csak frt. 5.20 kr.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi sarok
színházzal szembe. 1847
Bejárati Batthyányi-utca felől.

Még csak 5 napig tart

a csódalatti végkiárulás

a kistemplom mellett levő **RÓZSA**-féle nődival
üzletben. Eladásra kerülnek óriási villasztékban: Női őszi,
tavaszi felöltők, blousok, aljak, kalapok, kalapdiszkek
gyermek őszi téli kabátok, sapkák és sok itt fel nem
sorolt cikke. 1719

Saját érdekében ne mulassza el felhasználni a még
rövid ideig tartó alkalmat, az áruk becsáron alul is tehát
félárnál is olcsóbban adhatnak el.

Még csak 5 napig!

Modern

villamos berendezések

világítás, Dynamó és Motorberendezé-
sek, Szakszerű munka előnyös ár nagy-
raktár különleges csillárokból, Woff-
ram lámpákból 1625
Fazekas Imrénél Piac-u. 83. Telefon
567. sz.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó-u. 13.

Kik akarnak egy jóforgalmu
korcsmát

a vidéken? **Házzal együtt!**
Kitűnő dolog ám! Kereskedőse-
géd urak! Most megalapíthatják
a biztos jövőt! Uri módon megélhetnek!

Csegén, a főtéren eladó egy szép nagy
sarok ház, kitűnő forgalmu korcsmával és
szódavizgyárral együtt! És az ára az
egész mindenségnek a teljesen felszerelt
szódavizgyárral együtt 5 ezer forint!

Tulajdonosa e háznak Goldstein Ignác
ur és neje. Szép nagy udvar, az üzlethelyi-
ségen kívül magában foglal egy szép nagy
uri lakást, mely áll:

5 szoba, előszoba, mellékhelyiségek,
fűtőkamara, pince, szódavizgyár teljesen fel-
szerelve, jégverem, nagy kert és egy olyan
pince, melyben 500 hordó bor elfér. 1654

Eladó

Hajdubagason az állomáshoz 15 percnyi
távolságra teljesen új kényelmes lakóház-
zal és még két gazdasági épülettel jó
vizű kuttal 4000 négyszögöl 8 éves ültetésű

szőlő

300 nemes gyümölcstával igen jutányos
árban kedvező fizetési feltételek mellett.
Komoly vevőknek részletes felvilágo-
sítást nyújt tehatalmu megbízott Thalvizser
Alajos Debrecen, Zápolya-utca 6 szám.
Ügynökök kizárva. 131

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet

DEBRECEN, Kossuth-u. 11. (a Kölesönössegélyző Egylet volt helyisége) Zádor-féle ház.

Kölesönöket nyújt 5-15 évre betáblázás vagy kezesség mellett.
A felek kényelmére elfogadja a kamatfizetést a törlesztéssel együtt
hetenként is.

Behajtásra elfogadja a kereskedők és iparosok kintlevőségeit, esetleg
azokra is kölcsönt nyújt.

Takarékbetétek után a legmagasab kamatot ad.

Minden korona heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Elérés és elhalálozás, katonai szrlgálat,
leánykihazasítási és tüzkár esetére

A biztosítások kölcsönrel is kombinálhatók.

A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet.

1800

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632

Halmágyi

női- és leány felöltők legnagyobb áruházában, Piac, a főpostával szemben

Megérkeztek

Az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, pongyolák,
Blousok, aljak és alsó szoknyákban.

Eredeti párisi és berlini Modellek.

Szolid olcsó árak.

1803

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Minden sz. egyszeri beiktatása petit betűből 5 fillér. Vastagabb betűből 10 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeggel kell mellékelni. Tudakozásoknak a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közzé kell tenni.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is befizethető.

Ajánlat

Piac-u.

83 sz. a kiadó üzletnek, irodának vagy bodegának alkalmas 4 nagy szoba. 414

56

filérbe kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejlődés pamuttal együtt, Benyás E. harisnyagyára Debrecen. 114

Princess

és Directoir szabású mi-derek már 3 frttól kezdve Kalap virágok óriási választékban 140 cm széles costum kelmék Benyás Emlinél Főter Debrecen. 1014

Butorok

legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 814

Pörkölt

kávé különlegességek világy üzemi kávépörkölte a kirakatban, Főterház Jánosnál Piac- és Miklósetea sarok. 714

Király

kávé mégis a legjobb, kívánatra vevő előtt pörkölte, Debrecen, Degenfeld-tér 11. 614

Lakások

teljesen modern berendezéssel 3-4-5 szobásak, november 1-től kiadók, — üzlethelyiségek október 1-től kiadók, Hatvan-utca 70. 314

Konyha-

butorokat készít, raktáron is tart Bálint József asztalos, Bereke-u. 1659

Dívtos

női ruhákat jutányos árral készítenek Kovács nővérek, Péterfia-u. 15. sz. 1645

Angol

hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni Yongcoort, Batthyányi-u. 8. Virág-üzletben. 1583

Modern

4 szobás utcai emeleti lakás Hűvelyes u. 10. november 1 re kiadó. 1555

Kész

divány kapható Nagy Antal kárpitosnál, Arany János-u. 38. 1385

Boroshordók
taposókádak
új és használt
Péterfia-u. 76
eladók.

Mosni

vasatni ajánkozik uri házba Damjanics-utca 13. 1718

Ketté

szoba konyha, spájz azonnal kiadó, Meszena-ut. 5. 1728

Kiadó

novemberre két lakás egy szoba konyha kamra, teljesen újak, nagy és világosak, külön nyári konyhák, cserépkályhák jóviz villanyos vasutól második ház, Árpád-tér hadházi-utról Székely-utca 7 szám 1642

Pénzkellene?

gyorsan és olcsó kamatra forduljon bizalommal az Általános Ügyvivőség bankirodájához Hatvan-u. 5 szám. 1733

Kalapos

műhelyben mindenféle kalapok tisztítását vasalást elvállalom, ugyszintén női kalapokat átalakítok divatos formára Piac-ut 38. főposta mellett Belicay Lajos kalapos. 1734

4-5

szobás utcaalakást keresek

több évre bérbé 1912. év május 1-től a piac-utca nyíló mellék utcák elején lehetőleg olyan lakást óhajtanék a hol az udvarban egyedül laktam. Ajánlatok a szerkesztőséghez küldendők

O. K. jegy alatt.

Kereslet.

Nevelénőt

tanyára tízéves leányomhoz keresek. Értekezhetők Erkeserűben Komoróczy Ferencnével. 594

Nád,

gyékény, fűzvesző eladó. Kosárfonásban jártas családost komenciós gulyásnak keres Erkeserűben Komoróczy Ferenc gazdasága. 584

Gyári

munkásnők és egy kocsi felvétetik Teleki-utca 100. 1687

Tiszta

rendes gazdasszony, ki jól főz, közel tanyára kerestetik, ki már próbálta előnyben részesül. Jelentkezhetni Széchenyi-u. 10. 1674

Lakatos

tanoncok felvétetnek Blaskovits ipartelepén 14

Szabó

Mihály hentesüzletébe gyakorlatlalt bíró kiszolgáló leány és egy irodista felvétetik. 1566

Megvételre

keresek kisebb nagyobb házat és birtokot.

Birtok többféle birtok-letre is kerestetik

Molnár Lászlóné

lakás és ingatlan közvetítő irodája Piac 41. sz.

Egy

borbálysegéd azonnal beléphe özv. Oláh Gyuláné Csapó-u. 97. 1725

Egy

raktári szolgáló felvétetik Brunn Zsigmond faraktár Veselényi-tér. 1727

Józan

életű szorgalmas megbízható családtalan állást keres, Csap-utca 31 szám. 1721

Elveszett

szombaton este 50 korona kérétek a megtaláló visza hozni, anél inkább mivel egy szegény inas gyermek vesztette el, Kíler butor üzletébe. 1719

Ügyes

bejárónó felvétetik Hajnal utca 3. 1720

Segéd

Király István fűszer üzletében felvétetik, Debrecen, Degenfeld-tér 11. 1722

Asztalos

segédek felvétetnek épület munkára Bodnár asztalos Bereke-utca 8. 1726

Egy

fodrászsegéd kisegíteni 5 napra napi 2 korona és koszt felvétetik. Varga József Nyugoti-u. 14 sz. 1734

Fűszertiszt

berendezést keresek Fogarasy József Ercsényi-u. 19. 1737

Mindenes leány,

14-16 éves azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóhivatallalban. 504

Ügyes

fűszerkereskedő segéd megbízható hetes felvétetik Lelesznő Darabos-u. 48. 1738

Eladás.

Ezer

darab tölgyfa karó és igen jókarban levő boroshordók eladók, valamint egy nagy ebédő petroleum lámpa; Tócsókert István-ut 45. 1735

Kiadó

Böszörményi-ut 43 sz. alatt 1 szobás utcai lakás konyhával, nyári konyhával és a szükséges mellékkel. 574

Eladó

boros hordók Dávid Sándor Kut-u. 34. 174

Jó

karban levő háló szoba butor és zongora jutányos áron eladó. Darabos-utca 28 szám. 1714

Eladó ház

a Rákóczy-utczában, óriási nagy telek 350 öl négyszögöl építkezésre és gazdasági célokra alkalmas.

Értekezhetni: 169

Rákóczi- u. 58. sz.

Négy

fuharozásra alkalmas kettős fogatú

szekeret

teljesen felszerelve

eladók

és azok részére télen-nyáron állandó munkát adok.

Értekezni lehet

Rákóczy-u. 58. szám.

Jókarban

levő üveges zárt kocsi eladó. H.-Nánás Dorogi-u. 497. Laskai Józsefnél. 1726

Automobil

24 HP 5 üléses üzleti kocsiának is megfelel, mesés olcsóért eladó, Csonka-utca 16. 1734

Jókarban

levő zongora elköltözés miatt sűrűn eladó. — Bethlen-u. 37. 1735

2 kazal

lucerna eladó Egyletkert-be. Értekezhetni Széchenyi-utca 6. 1730

Egy

ebédő butor eladó, Darabos-u. 9. szám. 1729

Egy

vadonatúj harisnya kötőgépgyári joggal azonnal eladó, Hadházi-utca 5. 1637

600

máza első osztályu anyaszéna

eladó. Értekezhetni Csics Vince tulajdonossal. Felső Rónán Máramaros megyében. 174

Ugyanott 30, 40 marhának istálót is tud adni teletetésre.

Eladó

ház, kényelmes beosztással, remekül felszerelve Garai-utca 30 szám. 1628

Diószegi

6-borok Debreceni pincéből 50-52 fillér 50 liter-től Egymalom-u. 8. 1525

Boroshordók

300-400 literesek eladók Kőlesey-u. 19. 1604

Boroshordók

három, négyszáz hektóig minden nagyságban eladó. Berger Rákóczy 8. 1605

Hizott

sértés 14 darab eladó Ujfehértón Szunyogh Miklósné szőlőtelepén. 604

Haláp

Vámospéres állomás mellett 51 hold prima föld eladó, esetleg kiadó. Honvéd-utca 9/a 1711

Egy

italmérésű üzlet más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóhivatallalban. 1593

Regény

olvasók lapunk kiadóhivatallalban megszerezhetik a Kis angyalom című regényt nyolcvan fillérért. Diszkótésben 1 korona 20 fillérért. Báthoriék Ibolykája regény 80 fill.

Eladó

egy modern

villaépület

nyári téli lakással 1200 quadrát jó termő szőlővel és gyümölcsös, külön gazdasági épület és cselédlak és istállóval 170

kedvező fizetési feltételekkel. Cim a kiadóban.

Apafi- utca

67 számú

asrok ház kedvező feltételek mellett minden elfogadható áron

eladó.

Ugyanott ócska butorok fiókos stélázi és puld is eladók. Értekezhetni ugyanott. 176

Eladó házhelyek

a Bozzay-telep mellett elparcellázva, kevés befektetéssel jutányos — 6 korona négyszögöl — árral megvehető, 96

Értekezhetni:

Bozzay-utca 11 szám.

A Geréby telepen eladó

egy ház koromával és 684 négyszögöl kiaknázni való homokterülettel, igen jó épület, van rajta 5 szoba konyha, igen olcsón megkapható. 172

Bővebb felvilágosítás szolgál.

Molnár Lászlóné lakás és ingatlan közvetítő irodája Piac 41.

Vigyázz. Rékre festett kirakat. Vigyázz.

Szücs Béla nődivat üzletét megvettem

az árak meglepően olcsók.

120 cz őszi kosztüm kelme mtr. —38 kr.
Lüsterek minden szín " —12 kr.
Női posztók, szép minták " —14 kr.
Flanel barhetek, mtr. csak " —17 kr.
Selyem zsinór bojtok drbja —75 kr.
Schál kendők drbja 1-55 kr.

Szövetek nagyválasztékban,

1 pár női bőrkesztyű —90 kr.
Selymek, diszek, kretonok, kendők, szalagok, csipkék, vásznak, mind igen olcsón.

Maradékok negyed áron.

Új. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyány-u. sarok színházzal szemben

28 kr. széles selyem szallag és 1-03 kr. fekete gloth szoknya ismét van. 1848

Reichmann divatáruháza!

Az iskolai saisonra naponta érkeznek gyermek ruha különlegességek, minden nagyságban, eredeti angol facon, bárszony szövet és jó mosó barchet. **Pilóhe, posztó és szövött leány köpenyek!** Valódi angol és francia costum ujdonságok kész angol aljak, utolsó divat facon. Mindenféle bőr, diszmű, rövid, béléss-árak, szabó kellékek nagyválasztékban. Zsinór öv minden színből 2 kor. Saját készítésű cloth paplanok 7-50-től. Eredeti francia reform fűzők. Női antuka és fekete ernyők. Intézeti leányka és fiu fehérneműk minden nagyságban. **Gyermek ruhák méret szerint 46 óra alatt készítettnek.** 1670

Piac-utca 95 sz.

Royal szállodával szemben. Wiener-palota.